

Pomník Jana Husa

Milujte se, pravdy každému přejte

Jeden z nejvýraznějších pomníků Prahy i jedno z neznámějších děl sochaře Ladislava Šalouna (1870–1946) vůbec. Na Staroměstském náměstí v Praze stojí už sto let. Odhalen byl roku 1915, k 500. výročí upálení Jana Husa v Kostnici a letos, 600 let od Husova upálení, byla dokončena jeho rekonstrukce.

Zuzana Pacínová

V květnu roku 1890 byl na Staroměstské radnici založen spolek pro vybudování pomníku a uskutečnila se také veřejná sbírka. Teprve z druhé soutěže, vypsané na návrh pomníku, která již počítala s jeho umístěním na Staroměstském náměstí, vyšel roku 1901 vítězný návrh sochaře Ladislava Šalouna a architekta Antonína Pfeifera.

Pokládání základního kamene se uskutečnilo v neděli 5. července 1903 ve velmi slavnostním duchu. Zatímco se chystal průvod, do základního kamene byla vložena pro ten účel speciálně vyrobená tepaná měděná schránka, která pro budoucí pokolení obsahovala nedělní vydání českých deníků, kopii takzvaného Stížného listu české šlechty (z 2. září 1415, o listině se podrobněji dočtete ve Veřejné správě č. 13/2015, na str. 8) a pergamenovou pamětní listinu, sepsanou hlavním městským

archivářem Jaromírem Čelakovským. Slavnostní zapuštění kamene do základů mělo spíše symbolický charakter, protože vlastní výkopové práce pro pomník začaly až o osm let později.

Samotný Šalounův pomník, odhalený až roku 1915, popsal Petr Wittlich ve své knize České sochařství ve XX. století: „*Jeho (Šalounův) Jan Hus z pražského pomníku připomíná rovněž plamen, kolem něhož jako kolem středového bodu se točí kolo českých dějin, stoupající nejvýše ve skupině božích bojovníků, v největším jejich vzepětí a klesající nejnižší ve skupině exulantů, obrácené k popravičímu místu z roku 1621.*“ Na podstavci z čelní strany pomníku jsou vytesána slova „Milujte se, pravdy každému přejte“ – toto krédo vychází z Husova listu z Kostnice, skupinu husitů pak provází první verš slavného husitského chorálu „Kdož jsú boží bojovníci a zákona jeho“ a od Husových nohou klesá skupina emigrantů, jež

doprovází slavná Komenského slova „Věřím – že vlada věcí tvých k tobě se zase navrátí – ó lide český!“ Tento citát z Komenského, přesto že byl připraven již v době vzniku pomníku, mohl na něj být umístěn až v roce 1926, v době první československé republiky, protože před vznikem samostatného státu až příliš jasně deklaroval touhu po národní svébytnosti a samostatnosti. Poslední skupina postav rodiny s kojící matkou (označovaná jako zadní skupina) symbolizuje znovuzrozený národ, v němž žije Husův odkaz. Tuto rodinu doprovází na soklu slova „Živ buď národe posvěcený v bohu, neumírej“ (rovněž převzatá z Komenského). ■

